

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Σκοπός

Η Διπλωματική Εργασία (ΔΕ) εκπονείται από τους τελειόφοιτους του Τμήματος προκειμένου να αποκτήσουν τον τίτλο του διπλωματούχου Μηχανικού Σχεδίασης Προϊόντων & Συστημάτων (ΤΜΣΠΣ).

Η ΔΕ αποτελεί το επιστέγασμα των σπουδών στο Τμήμα και σκοπός της είναι να δώσει στον φοιτητή τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει με διεπιστημονικό τρόπο τις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησε κατά την διάρκεια των σπουδών του προκειμένου να επεξεργαστεί μεθοδικά και συστηματικά ένα θέμα που άπτεται των αντικειμένων που θεραπεύει το τμήμα.

Η ΔΕ ισοδυναμεί με 30 ECTS.

Μορφή

Η ΔΕ πρέπει να είναι μια εκτενής αναφορά που θα χαρακτηρίζεται από αναλυτική και συνθετική προσέγγιση, με ερευνητικό, ή/ και εφαρμοσμένο περιεχόμενο, σε θεωρητικό, πειραματικό ή σχεδιαστικό επίπεδο.

Η τεκμηρίωση της εργασίας περιλαμβάνει ένα καλά ορισμένο θεωρητικό πλαίσιο, αναλυτική παρουσίαση του τρόπου σκέψης και της προσέγγισης του θέματος, αποτελέσματα της έρευνας ή της εφαρμογής, συμπεράσματα, χρήσιμα παραρτήματα, βιβλιογραφία και κάθε άλλο στοιχείο που συμβάλει στη βέλτιστη παρουσίαση των αποτελεσμάτων της εργασίας όπως σχέδια, ηλεκτρονικά αρχεία κλπ.

Οι ΔΕ συντάσσονται σύμφωνα με τις διεθνείς νόρμες των αντίστοιχων επιστημονικών πεδίων. Γίνονται δεκτές και ΔΕ στην αγγλική γλώσσα. Στην περίπτωση υποβολής ΔΕ και στην Αγγλική γλώσσα, θα πρέπει να κατατίθεται και εκτεταμένη περίληψή της στην Ελληνική γλώσσα, τουλάχιστον 3.000 λέξεων.

Ακαδημαϊκή Δεοντολογία και Αποφυγή Λογοκλοπής

Η συγγραφή της ΔΕ απαιτείται να ακολουθεί την ακαδημαϊκή δεοντολογία ως προς την αναγνώριση της συμβολής των άλλων ερευνητών και την απόδοση παραπομπών στις πηγές στις οποίες έχει βασιστεί. Η τήρηση κανόνων ακαδημαϊκής δεοντολογίας προϋποθέτει την ικανότητα κριτικής αντιμετώπισης κατά την μελέτη των πηγών και απαιτεί επιμέλεια κατά την οργάνωση της μελέτης, των πηγών και την συγγραφή του κειμένου.

Κάθε ΔΕ θα πρέπει να περιλαμβάνει σελίδα μετά το εξώφυλλο στην οποία ο/η φοιτητής/τρια θα δηλώνει τα εξής:

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία είναι εξ' ολοκλήρου δικό μου έργο και κανένα μέρος της δεν είναι αντιγραμμένο από έντυπες ή ηλεκτρονικές πηγές, μετάφραση από ξενόγλωσσες πηγές και αναπαραγωγή από εργασίες άλλων ερευνητών ή φοιτητών. Όπου έχω βασιστεί σε ιδέες ή κείμενα άλλων, έχω προσπαθήσει με όλες μου τις δυνάμεις να το προσδιορίσω σαφώς μέσα από την καλή χρήση αναφορών ακολουθώντας την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Επιπλέον, οι ΔΕ υποβάλλονται σε αυτόματο έλεγχο ομοιότητας με χρήση του εργαλείου Turnitin κατά την υποβολή τους η οποία γίνεται μέσω του E-class (βλ. παρακάτω 4.8. Υποβολή ΔΕ).

Θέματα Εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας

Η διπλωματική εργασία είναι έργο του/της φοιτητή/τριας. Ο ρόλος του/της επιβλέποντα/ουσας και της επιτροπής είναι να συμβουλέψει επί των βασικών κατευθύνσεων και επί της μεθοδολογίας, καθώς και να κρίνει την επιστημονική επάρκεια. Ο/Η φοιτητής/τρια προτείνει το θέμα της ΔΕ στον/στην επιβλέποντα/σουσα και το συνδιαμορφώνει μαζί του/της. Οι καθηγητές/τριες δύνανται να προτείνουν θέματα ΔΕ ή θεματικές με τρόπο που κρίνουν πρόσφορο, για παράδειγμα μέσω του Eclass ή των προσωπικών τους σελίδων στον ιστότοπο του πανεπιστημίου.

Δήλωση Θέματος Διπλωματικής Εργασίας

Η ΔΕ εκπονείται στη διάρκεια του 10ου εξαμήνου, κατά τη διάρκεια του οποίου ο/η φοιτητής/τρια δεν υποχρεούται να παρακολουθεί μαθήματα, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών.

Ο/Η φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα να προβεί σε προσωπική διαβούλευση με τους/τις καθηγητές/τριες του Τμήματος, ώστε να επιλέξει θέμα ΔΕ που ταιριάζει στα ενδιαφέροντά του/της, μελετώντας τη σχετική βιβλιογραφία, πριν το 10ο εξάμηνο.

Για την ανάληψη ΔΕ ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να μην υπολείπεται περισσότερων από επτά υποχρεωτικών μαθημάτων για τη συμπλήρωση των απαιτήσεων λήψης διπλώματος και να έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον 232 ECTS για την συμπλήρωση των απαιτήσεων λήψης διπλώματος.

Αμέσως μόλις ορίσει το θέμα με τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/τρια, ο/η φοιτητής/τρια αιτείται την ανάληψη ΔΕ στη γραμματεία. Η αίτηση περιλαμβάνει: θέμα, τίτλο, σύντομη περιγραφή, τριμελή εξεταστική επιτροπή. Ο τίτλος της ΔΕ είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με μεγαλύτερη ακρίβεια κατά την εκπόνηση, επομένως να αλλάξει έπειτα από σύμφωνη γνώμη του/της επιβλέποντος/ουσας, χωρίς προηγούμενη απόφαση της Συνέλευσης.

Η αίτηση ανάληψης της ΔΕ θα πρέπει να υποβληθεί τουλάχιστον τρεις μήνες πριν την παρουσίαση,

ώστε το τμήμα να καταγράψει τον αριθμό των φοιτητών/τριών που εκπονούν διπλωματική και να δύναται να καταμετρήσει πόσες εργασίες επιβλέπει κάθε καθηγητής/τρια. Ο/Η φοιτητής/τρια δεν δύναται να παρουσιάσει τη ΔΕ του/της σε διάστημα μικρότερο των τριών μηνών από τη στιγμή που έκανε την αίτηση ανάληψής της. Πιο συγκεκριμένα, εάν ο/η φοιτητής/τρια επιθυμεί να παρουσιάσει στη

- Χειμερινή περίοδο (βλ. και παρακάτω, Εξέταση ΔΕ σε Ημερίδα Παρουσιάσεων), θα πρέπει να έχει κάνει προηγουμένως αίτηση δήλωσης του θέματος ΔΕ στη γραμματεία μέχρι το τέλος Νοεμβρίου.
- Θερινή περίοδο (βλ. και παρακάτω, Εξέταση ΔΕ σε Ημερίδα Παρουσιάσεων), θα πρέπει να έχει κάνει προηγουμένως αίτηση δήλωσης του θέματος ΔΕ στη γραμματεία μέχρι το τέλος Απριλίου
- Φθινοπωρινή περίοδο (βλ. και παρακάτω, Εξέταση ΔΕ σε Ημερίδα Παρουσιάσεων), θα πρέπει να έχει κάνει προηγουμένως αίτηση δήλωσης του θέματος ΔΕ στη γραμματεία μέχρι το τέλος Ιουνίου.

Στη δήλωση μαθημάτων του εξαμήνου ο/η φοιτητής/τρια συμπεριλαμβάνει τη ΔΕ και αναγράφει το θέμα της, εφόσον έχει καταλήξει σε αυτό σε συνεννόηση με τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/τρια.

Επιβλέπων και Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

Η επίβλεψη ΔΕ γίνεται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Σε ειδικές περιπτώσεις η επίβλεψη μπορεί να γίνει από μέλη ΔΕΠ άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου ή άλλων ΑΕΙ, από συμβασιούχους διδάσκοντες ή από μέλη Ε.Ε.Π./Ε.Δι.Π σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Στην τριμελή εξεταστική επιτροπή της ΔΕ συμμετέχει τουλάχιστον ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος. Μπορεί να συμμετέχει ως ένα το πολύ μέλος ΔΕΠ άλλου Τμήματος ή ΑΕΙ. Επίσης μπορούν να συμμετέχουν συμβασιούχοι διδάσκοντες/ουσες ή μέλη Ε.Ε.Π./Ε.Δι.Π σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Αρμόδια για την έγκριση του/της επιβλέποντα/ουσας και της τριμελούς επιτροπής είναι η Συνέλευση, η οποία εξετάζει κάθε δήλωση θέματος ΔΕ ως προς τα εξής:

- Θέμα: Η Συνέλευση διαπιστώνει την επάρκεια του θέματος και εγκρίνει την εκπόνηση της εργασίας. Ο/Η επιβλέπων/ουσα παρέχει τυχόν διευκρινίσεις στη Συνέλευση.
- Επιβλέπων/ουσα και τριμελής εξεταστική επιτροπή: Η Συνέλευση εγκρίνει τη σύνθεση της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της ΔΕ λαμβάνοντας υπόψη:

- ο το θέμα της εργασίας και τη συνάφεια με το γνωστικό αντικείμενο του/της επιβλέποντα/ουσας και της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής
- ο τον συνολικό αριθμό των ΔΕ που το μέλος ΔΕΠ ήδη επιβλέπει και των ΔΕ όπου τα μέλη της τριμελούς επιτροπής ήδη συμμετέχουν.

Διάρκεια Διπλωματικής Εργασίας

Η διάρκεια εκπόνησης της ΔΕ είναι ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο πλήρους φοίτησης. Με δεδομένο ότι είναι στην ευχέρεια του/της φοιτητή/τριας να εκπονήει την ΔΕ παρακολουθώντας κάποια μαθήματα (το πολύ επτά, βλ. Δήλωση θέματος), είναι δυνατόν η εκπόνηση της ΔΕ να διαρκέσει έως και τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ο/Η φοιτητής/τρια, στην περίπτωση που δεν την ολοκληρώσει εντός των παραπάνω χρονικών ορίων, οφείλει να ζητήσει από τη Συνέλευση του Τμήματος την παράταση της ολοκλήρωσής της για ένα εξάμηνο, είτε τη δυνατότητα δήλωσης νέου θέματος.

Υποβολή Διπλωματικής Εργασίας

Ο/Η φοιτητής/τρια θα πρέπει να έχει εκπληρώσει όλες τις άλλες προϋποθέσεις για την απόκτηση διπλώματος, όπως ορίζονται στον Κανονισμό Σπουδών, προκειμένου να υποβάλει και να παρουσιάσει την ΔΕ.

Όταν ο/η επιβλέπων/ουσα σε συμφωνία με τον/την φοιτητή/τρια κρίνουν ότι η ΔΕ είναι έτοιμη προς εξέταση, ο/η φοιτητής/τρια αναρτά το ψηφιακό αρχείο της ΔΕ στο E-class, μάθημα ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΜΣΠΣ (511410), στις Εργασίες.

Επιπλέον, αποστέλλει με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στη Γραμματεία αίτηση παρουσίασης ΔΕ (πρότυπο υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΤΜΣΠΣ) για να πρωτοκολληθεί.

Η εργασία πρέπει να αποσταλεί τουλάχιστον δέκα μέρες πριν την ημερομηνία παρουσίασης (ημερίδα ΔΕ). Εργασίες που αποστέλλονται αργότερα από την παραπάνω προθεσμία δεν μπορούν να παρουσιαστούν εντός της εξεταστικής περιόδου.

Κατά την υποβολή της ΔΕ μέσω του E-class, γίνεται αυτόματος έλεγχος ομοιότητας με το εργαλείο Turnitin.

Οι φοιτητές/-τριες υποβάλλουν τις διπλωματικές εργασίες τους, σε μορφή PDF. Προσοχή: δεν είναι αποδεκτές άλλες μορφές αρχείου (π.χ. DOC, RAR, ZIP, κ.α.).

Το αποτέλεσμα ελέγχου ομοιότητας είναι διαθέσιμο στον φοιτητή/φοιτήτρια ώστε να έχει τη δυνατότητα να ελέγξει και να διορθώσει την εργασία, πριν κάνει την τελική υποβολή της. Σημειώστε

ότι το αποτέλεσμα του ελέγχου ομοιότητας δεν είναι πάντοτε άμεσα διαθέσιμο (εξαρτάται από την υπηρεσία Turnitin) και μπορεί να χρειαστούν αρκετές ώρες μέχρι να υπολογιστεί.

Οι φοιτητές/-τριες μπορούν να υποβάλλουν όσες φορές θέλουν την εργασία τους (αντικαθιστώντας το προηγούμενο ψηφιακό αρχείο), ως και την προθεσμία της τελικής υποβολής.

Ως γενική οδηγία και σύμφωνα με την διεθνή πρακτική, σημειώνεται, ενδεικτικά, ότι ένα συνολικό ποσοστό ομοιότητας πάνω από 30% ίσως να μην είναι αποδεκτό από την εξεταστική επιτροπή. Ασφαλώς, η ομοιότητα με άλλες πηγές και η καλή τεκμηρίωση εξετάζεται ποιοτικά από την τριμελή εξεταστική επιτροπή ώστε να αποφανθεί για κάθε ΔΕ αν τίθεται ή όχι θέμα λογοκλοπής. Αντίθετα, ένα συνολικό ποσοστό ομοιότητας κάτω από 10% είναι πολύ καλό αποτέλεσμα επειδή μάλλον είναι εξ ολοκλήρου τυχαίο. Οι φοιτητές/τριες καλούνται να εξετάσουν λεπτομερώς τις πηγές από τις οποίες εντοπίζεται ομοιότητα και να επεξεργαστούν το κείμενο της ΔΕ τους ώστε η συνολική ομοιότητα να έχει το ελάχιστο δυνατό ποσοστό.

Προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί η καθυστέρηση κατά την υποβολή της εργασίας, να βελτιστοποιήσετε το ηλεκτρονικό αρχείο ως προς το μέγεθος του (π.χ. να συμπιέσετε το μέγεθος των ενσωματωμένων εικόνων) ώστε να μην υπερβαίνει τα 10MB.

Συνιστάται στους φοιτητές/φοιτήτριες να κάνετε 'δοκιμαστική' υποβολή της εργασίας, αρκετές μέρες ή εβδομάδες πριν την προθεσμία τελικής υποβολής (για παράδειγμα όταν θα έχετε ολοκληρώσει κάποιο κεφάλαιο της εργασίας σας που βασίζεται σε εξωτερικές πηγές), προκειμένου να ελεγχθεί το κείμενο από το λογισμικό Turnitin για την ομοιότητα του με άλλες ακαδημαϊκές εργασίες (διπλωματικές, επιστημονικά άρθρα, βιβλία, κ.α.).

Εξέταση Διπλωματικής Εργασίας σε Ημερίδα Παρουσιάσεων

Η εξέταση της ΔΕ γίνεται σε δημόσια παρουσίαση σε ημερίδα που λαμβάνει χώρα αμέσως μετά το τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου, σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, ως εξής:

- Ημερίδα παρουσιάσεων ΔΕ φθινοπωρινής περιόδου: η δεύτερη Τετάρτη μετά το τέλος της επαναληπτικής εξεταστικής (του Σεπτεμβρίου).
- Ημερίδα παρουσιάσεων ΔΕ χειμερινής περιόδου: η δεύτερη Τετάρτη μετά το τέλος των εξετάσεων του χειμερινού εξαμήνου.
- Ημερίδα παρουσιάσεων ΔΕ θερινής περιόδου: η δεύτερη Τετάρτη μετά το τέλος της εξεταστικής περιόδου του εαρινού εξαμήνου.

Οι παραπάνω ημέρες δύνανται να αλλάξουν έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης και η ημερίδα να

μετατεθεί σε άλλη ημέρα της αντίστοιχης εβδομάδας.

Επίσης, εφόσον υπάρχει μεγάλος αριθμός ΔΕ προς παρουσίαση, είναι δυνατόν να επεκταθεί ο χρόνος παρουσιάσεων σε δύο ημέρες (διημερίδα).

Εάν η ημερίδα συμπίπτει με τη διεξαγωγή μαθημάτων και εφόσον ο διδάσκων/ουσα το κρίνει σημαντικό, το μάθημα δύναται να υποκατασταθεί από την παρακολούθηση των σχετικών ΔΕ.

Ο χρόνος παρουσίασης κάθε εργασίας είναι είκοσι λεπτά ενώ διατίθενται άλλα δέκα λεπτά για ερωτήσεις και συζήτηση. Εκτός από την υποχρεωτική δημόσια παρουσίαση, είναι στην ευχέρεια του/της φοιτητή/τριας η επιπλέον παρουσίαση της διπλωματικής σε αφίσα (poster). Οι αφίσες αναρτώνται σε κοινό χώρο κατά τη διάρκεια της ημερίδας.

Το πρόγραμμα της ημερίδας καταρτίζεται από την επιτροπή ΔΕ. Η ημερίδα δύναται να περιλαμβάνει θεματική οργάνωση των παρουσιάσεων και παράλληλες συνεδρίες. Το πρόγραμμα της ημερίδας ανακοινώνεται δύο ημέρες πριν την διεξαγωγή της. Η εκάστοτε τριμελής επιτροπή συντονίζει την παρουσίαση και την συζήτηση.

Αξιολόγηση Διπλωματικής Εργασίας και Βαθμολογία

Η τριμελής επιτροπή, σε κλειστή σύσκεψη, αξιολογεί τη ΔΕ, προτείνει διορθώσεις ή συμπληρώσεις (οι οποίες θα γίνουν από το φοιτητή με ευθύνη του/της επιβλέποντα/ουσας πριν την τελική παράδοση του αντιτύπου για το αρχείο του Τμήματος) και το κάθε μέλος συμπληρώνει και υπογράφει το έντυπο αξιολόγησης. Η σύσκεψη δύναται να γίνεται στα διαλείμματα της ημερίδας μεταξύ παρουσιάσεων. Η βαθμολογία της ΔΕ είναι πληροφορία προσωπικού χαρακτήρα για κάθε φοιτητή και δεν ανακοινώνεται δημοσίως.

Ο βαθμός της ΔΕ προκύπτει από το μέσο όρο της βαθμολογίας των μελών της εξεταστικής επιτροπής. Για τη βαθμολογία της ΔΕ επιτρέπεται η χρήση μισού βαθμού, τόσο από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής όσο και στον τελικό βαθμό που προκύπτει. Για τη ΔΕ, η βάση επιτυχίας είναι το πέντε. Στην περίπτωση που έστω και ένα μέλος της επιτροπής δώσει βαθμό κάτω της βάσης ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να επαναλάβει την εξέτασή του.

Για την τελική βαθμολογία λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Παρουσίαση και ανάλυση του θέματος
- Οι στόχοι της εργασίας και ο βαθμός επίτευξής τους
- Θεωρητικό πλαίσιο με βάση τη βιβλιογραφία
- Επιστημονική μεθοδολογία

- Επάρκεια ως προς την επίλυση του προβλήματος (μεθοδολογία προσέγγισης) ή/και την απάντηση του ερευνητικού ερωτήματος που έχει τεθεί στο πλαίσιο της εργασίας.
- Συνθετική προσέγγιση
- Τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων (παραρτήματα)
- Βιβλιογραφία
- Παρουσίαση της εργασίας

Ενέργειες μετά την Επιτυχή Εξέταση Διπλωματικής Εργασίας

Εφόσον η εξεταστική επιτροπή ζητήσει διορθώσεις, η κατάθεση του τελικού κειμένου στη γραμματεία μπορεί να γίνει εντός δύο βδομάδων από την ημέρα παρουσίασης της διπλωματικής εργασίας. Υπεύθυνος για την επίβλεψη των διορθώσεων είναι ο/η επιβλέπων/ουσα καθηγητής/τρια. Σε περίπτωση που ο/η επιβλέπων/ουσα καθηγητής/τρια ή μέλος της εξεταστικής επιτροπής κρίνει πως το κείμενο δεν ανταποκρίνεται στις υποδείξεις και διορθώσεις της επιτροπής ή στην περίπτωση που κατατεθεί μετά το πέρας της ανωτέρω προθεσμίας, τότε η επιτροπή των διπλωματικών εργασιών ισηγείται στη γενική συνέλευση την επανεξέταση της έκβασης της διπλωματικής εργασίας.

Μετά την επιτυχημένη παρουσίαση της ΔΕ και τις ενδεχόμενες συμπληρώσεις που προκύπτουν από τις παρατηρήσεις της εξεταστικής επιτροπής, ο φοιτητής αποστέλλει ηλεκτρονικά στη γραμματεία το τελικό αρχείο της ΔΕ του και παραδίδει στη βιβλιοθήκη του Τμήματος ένα αντίτυπο. Η ηλεκτρονική μορφή της ΔΕ πρέπει να μη απαιτεί σύνδεση αρχείων και να περιλαμβάνει στο ίδιο αρχείο το υλικό τεκμηρίωσης.

Ενέργειες στην Περίπτωση Αποτυχημένης Εξέτασης Διπλωματικής Εργασίας

Φοιτητής/τρια που αποτυγχάνει στην εξέταση της ΔΕ δύναται να εξεταστεί μια ακόμη φορά με την ίδια διαδικασία και με την ίδια εξεταστική επιτροπή ή δύναται να δηλώσει νέο θέμα ΔΕ.

Αν ο/η φοιτητής/τρια αποτύχει και την δεύτερη φορά, με αίτησή του/της και κατάλληλη αιτιολόγηση ζητά από τη Συνέλευση ορισμό άλλης εξεταστικής επιτροπής.

Η Συνέλευση κρίνει εάν επαρκεί, κατά την κρίση της, η αιτιολόγηση του/της φοιτητή/τριας. Αν δεν συντρέχουν λόγοι αλλαγής της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής απορρίπτει την αίτηση και προτρέπει τον/την φοιτητή/τρια να εξεταστεί για άλλη μια φορά ή να αναλάβει νέο θέμα ΔΕ.